WWW.EMTIAZDAILY.IR
روزنامه صبح ایران
امتیاز
شنبه ۳۰ مهر ۱۴۰۱ / شماره ۳۵۳۹ / ۸ صفحه / ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

داستایوسکی، پرسش‌ها و رازها

■ محمد هدایتی

لوکاچ ویژگـیِ آثار داستایفسـکی را در این نکته می‌داند که طرحِ «پرسـش» می‌کنند: پرسش‌های فلسـفی، اخلاقی و معنوی. البته که این پرسش‌ها با عبارات یا اصطلاحات فلسـفی بیان نمی‌شـوند، بلکه پرسـش‌هایی شـاعرانه‌اند. و این ویژگی آثار برجسـته ادبی است، که روح حاکم بر یک زمانه را، یا مسـیر آینده را استشـمام می‌کنند و در کشاکش میان شـخصیت‌های داستانی‌شـان می‌کشـانند. داستایوسـکی پرسـش‌های عصر مدرن را پیشتر و بهتر از هرنویسـنده دیگـری مطرح کرد؛ و طرح پرسـش، حتی مهم‌تر از پاسـخ‌ها است و این است راز غرابـت و نبـوغ داستایوفسـکی. اینکه او چه پاسـخ‌هایی داده اهمیتی ثانویه دارند، حداقل خودِ لوکاچ معتقد بود که غالب پاسخ‌های داستایوفسکی به پرسـش‌های سیاسـی و اجتماعی غلط یا حتی ارتجاعـی بوده‌اند. ارتجاعـی از آن جهت که او از حدود آزادی آدمی، حتی از کنش‌های جمعی‌شـان می‌ترسـید. امـا او در آثـارش بـه وجوهی ژرف پرداخت نادیده‌شـده، که زمـان باید می‌برد تا حتی موضـوع تاملات فلسـفی شـوند. می‌گویند نیای بـزرگ اگزیستانسیالیسـت‌ها اسـت. والتر کافمن کتاب مشـهورش دربـاره اگزیستانسیالیسـم را با داستایفسـکی آغاز کرده اسـت. داستایفسـکی از مخمصه‌ی انسـانی می‌گوید، انسـان جدید، انسان پس از انقلاب فرانسـه، انسان پس از ناپلئون، مگر نه اینکه با ناپلئون موانع انگار برداشته شدند و « هر آدم مستعدی در کوله‌پشتی خود چوبدستی مارشالی حمل می‌کند»، آثار داستایفسکی از آدمی در عصری افسون‌زدایی‌شده می‌گویند، انسان عصری که گویا خدا در آن مرده اسـت. حقیقت چیست؟ آیا می‌توان از کنـش اخلاقی صحبت کرد؟ نسـبت فرد با این نظام‌هـای اخلاقی مفروض چیسـت؟ و تا به کجا می‌تواند فراتر رود. داستایوفسـکی ایـن کار را به شیوه‌ای کوبنده انجام می‌دهد. آثار او با وجود روایت زندگی‌هایی بعضاً رقت‌برانگیز، که شـاید اشک به چشـمانمان آورنـد، بی‌رحمانـد، تا جایـی که آن تکانه‌ی حاصل از خواندنشـان، یا هم‌ذات‌پنداری با شخصیت‌هایشان رهایمان نمی‌کند. این شخصیت‌ها به قول ویچسـلاف ایوانف متقد روس « با گذشت زمان از ما دور نمی‌شـوند، پیر نمی‌شوند، به قلمرو اثیری الهگان هنر کوچ نمی‌کنند تا در آنجا موضوع تامل تماشاگرانه ما شـوند...در شب‌های بیخوابی و تاریک بر در می‌کوبند، به بالیمان می‌آیند و محرمانه در گوشـمان نجوا می‌کنند و مـا را به گفتگوهای پرتشویش می‌کشانند»

داستایوفسـکی خود از پرسـش‌ها و رازهای عصر مدرن اسـت. هم او و هم شخصیت‌هایش انگار که در آزمونی خطیر درگیرند، مثل راسـکولنیکوف، که همچون خود نویسـنده در پیِ آن است تا «روحش را امتحـان کند». از این جهت مواجهه با اثری مثل «جنایت و مکافات» و تلاش برای دست و پنجه نرم کردن با آن، تلاشی است برای نزدیک‌شدن یک راز است، هم راز داستایوفسکی، و هم راز جنایت.

راه‌اندازی دفتر نیروهای مسلح در دانشگاه‌ها

۲

رئیس دستگاه قضا عنوان کرد؛

باید باب گفتگو را در کشور بسط دهیم

۲

گزارش «امتیاز» در مورد تکمیل راه‌آهن رشت-آستارا؛

۸۰۰ میلیون یورو برای ۱۴۰ کیلومتر

۳

«امتیاز» خبر حذف ایران از جام جهانی را بررسی کرد؛

حذف ایران در دستور جلسه فیفا نیست

۴

وزیر کشور خبر داد؛

خرید ۱۰ هزار دستگاه اتوبوس شهری از بخش خصوصی

۲

رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس؛

اگر اسقاط خودرو پولی شود ۳۰ هزار کارگر بیکار می‌شوند

۲

تاکید بر لزوم حمایت دولت برای جلوگیری از تعطیلی سینماها

۸

در نشست معاون خدمات شهری عنوان شد؛

بازگشت سطلهای زباله و آموزش ۱۶ آتش نشان زن

۲

دریاچه شهدای خلیج فارس میزبان جشن هفته وحدت

آشنایی با ۱۲ قوم ایرانی در حاشیه دریاچه چیتگر

۷

یادداشت

کریدور راه آهن ترانزیتی شمال–جنوب

■ فریبرز ناطقی‌الهی
بنیانگذار مقاوم‌سازی و مدیریت بحران در ایران

بیش از یک سال پیش توصیه‌هایی برای وزارت راه و شهرسازی در قالب یادداشتی نوشتم.

تیر ماه ۱۴۰۰ چند توصیه کلیدی از نگاه یک معلم در رشته راه و سـاختمان به وزیر راه و شهرسازی برای بهبود عملکرد وزارت در خبر انلاین نوشتم. اصل مقاله اینجا،

چند توصیه به ویزیر راه و شهرسازی آینده

و سپس با گله زیاد دوباره بعد از ۹ ماه نوشتم:

توصیه ای که ۹ ماه پیش برای وزیر راه و شهرسازی نوشتم

این مقالات که حاصل جمع بنـدی چند مقاله قبلی بود، تحت عنوان توصیه هایـی برای وزیر راه و شهرسـازی آینده قبل از انتخاب ایشـان به سمت وزارت تهیه و نوشته بودم. در مقاله دوم حتی گله از تاخیر در اجرای برخی از توصیه های بحق و منطقی خود کرده بودم ؟ در اینجا به دو نکته حساس از این مقالات اشاره می کنم که تاکید مواکد بنده بود:

الف) خطوط ریلی و درهای بهشت کشور

ب) سیاست های منطقه ای همیشه یکسان نمی ماند

بارها در گذشـته در مقالات خود تاکید کـرده‌ام که با توجه به شـرایط جنگ اوکراین و اهمیت ترانزیتـی این کریدور، همواره باید بدنبال راه اندازی این خط ریلی و کلیدی و اسـتفاده از منافع سرشار آن باشیم. الحمدالله امروز در خبر ها دیدم که بلاخره پس از عبور از مشـکلات عدیده سیاسـی آن، گویا امروز در اجلاس ۲+۶ توافق نهایی برای فعال سـازی این کریدور ریلی بسـیار حیاتی و سـود آور برای کشور، حاصل شده است که جای بسی خوشحالی دارد. تنها امیدوارم برنامه ریزی های کاملی برای فعال نگاه داشـتن این خط آهن ترانزیتی در دستور کار دولت محترم باشد. عین خبر:

توافق تهران، مسـکو و باکو برای فعال‌سـازی راه‌آهن کریدور شمال- جنوب

ایران، روسـیه و جمهوری آذربایجان در اجلاس ۲+۶ ترانزیتی ایران و کشورهای آسیای میانه در زمینه فعال‌سازی شاخه غربی کریدور شمال- جنوب به توافق رسیدند.

اخبار

در گردهمایی مدیران کل استانی وزارت اقتصاد مطرح شد؛

وزیر اقتصاد از بی‌انضباطی مالی در برخی بانک‌های خصوصی انتقاد کرد

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: متاسـفانه شـاهد عدم توجه بـه انضباط مالی در برخی بانک‌های خصوصی هستیم و در سـامانه کدال می‌بینیم که نرخ‌های مصوب را صراحتاً پشـت سر می‌گذارند. خاندوزی افزود: گزارش عملکرد کل سال و مواردی نظیر سـرمایه‌گذاری، مولدسازی بخشـی از ظرفیت تبصره ۱۸ بودجه که در ۱۴۰۱ و تا آن زمان به شما تعلق می‌گیرد تا اسفند باید ارائه شود و این موضوع مستلزم آن است که تا ۱۲۰ روزی که فرصت دارید همکاران را با سرعت بیشتر برای تعیین تکلیف مواردی که تاکنون باقی مانده است به همکاری دعوت کنید. وزیر اقتصاد خطاب به مدیران استانی گفت: به نظر من موضع وزارت اقتصاد باید در کنار اسـتاندار موضع مطالبه کننده باشد، بدانید فعالان اقتصادی، تجار، تولیدکنندگان و عامه مردم با شـما همکاری خواهند کرد و این نارضایتی را از عملکرد بانک‌های خصوصی در اکثر اسـتان‌ها دارند.وی ادامه داد: عملکرد بانک‌های اسـتان از لحاظ رعایت تکالیف را ماهانه و به صورت متناوب اعلام کنید، اسـامی بانک‌های با عملکرد ضعیف و خوب را اعلام کنید، زمانی که ماهانه و به صورت متناوب این کار صورت گیرد آرام آرام جامعه حسـاس می‌شود و می‌توانیم این مطالبه را از بانک‌های خصوصی داشته باشیم.خاندوزی تاکید کرد: برخی بی‌انضباطی‌ها را در بانک‌های خصوصی رسـماً در سامانه کدال مشاهده می‌کنیم که نرخ‌های مصوب را صراحتاً پشـت سر می‌گذارند، این جزو کار ویژه‌های جدی و جدیدی است که خوب است در استان‌ها بخش نظارت بر بیمه و بانک‌ها را تقویت کنیم.

رئیس سازمان امور مالیاتی کشور خبر داد:

پرونده مالیاتی ۲۰۰ شرکت بزرگ در انتظار حسابرسی ویژه

رئیس سـازمان امور مالیاتی کشور گفت: پرونده مالیاتی ۲۰۰ شرکت بزرگ که گمان کـم اظهاری درآمدها و بیـش اظهاری هزینه‌ها در آن‌ها می‌رود، «حسابرسـی ویژه» می‌شوند.

داود منظور با بیان اینکه فرار مالیاتی در شـرکت‌های بـزرگ عمدتاً به صورت بیش اظهـاری هزینه‌هـا و کم اظهاری درآمدها اسـت گفت: ما حدود هـزار پرونده با این مشخصات داریم که برای امسال، ۲۰۰ پرونده را در دست گرفته تا متوجه شویم کیفیت رسـیدگی‌ها تاکنون چگونه بوده و با بررسـی صحیح، چقدر می‌توان میزان وصولی از آن‌ها را افزایش داد. منظور گفت این حسابرسـی ویژه را ممیزان برگزیده از استان‌های مختلف، انجام می‌دهند.

رئیس کل سـازمان امور مالیاتی همچنین با اشـاره به تأمین ۴۸ درصدی درآمدهای بودجه سـال ۱۴۰۱ از محل مالیات و مقایسـه آن با رقم ۳۰ الی ۳۵ درصدی سـالیان قبل، اظهار داشـت: در حال حاضر، دوران گذار مهمی از بودجه متکی به نفت به درآمد مالیاتی را طی می‌کنیم و این دوره اگر چه سخت، اما بخوبی در حال طی شدن است.

منظور با بیان اینکه در سـالجاری، متوسط درآمد مالیات ماهانه کشور معادل ۴۰ هزار میلیارد تومان پیش بینی شـده است، این رقم را برای سـال ۱۴۰۰ معادل ۲۵ و سال ۱۳۹۹ معادل ۱۵ هزار میلیارد تومان عنوان کرد که تحولی مهم محسوب می‌شود.

رئیس کل سـازمان امور مالیاتی گفت: در شش ماهه امسال میزان درآمدهای مالیاتی کشور معادل ۲۳۱ هزار میلیارد تومان، یعنی ۵۰.۸ درصد کل درآمدهای پیش بینی شده بوده اسـت که با توجه به اینکه عموماً، درآمدهای ما در نیمه اول سـال، زیر ۴۰ درصد است، اتفاقی بی سابقه به شمار می‌آید. منظور افزود: بنابراین ما هیچ نگرانی برای نیمه دوم سال نداریم، چون همواره، درآمدهای ما در نیمه دوم سال، بیشتر از نیمه اول است.

رئیس سـازمان امور مالیاتی کشـور یادآور شد: این در شـرایطی است که ما با توجه به شـرایط رکودی اقتصاد، بسـیار مراعات حال مؤدیان را به لحاظ تقسـیط بدهی‌ها، بخشودگی جرایم و دادن تنفس مالیاتی به بنگاه‌های آسیب دیده می‌نمائیم.

منظور با بیان اینکه ظرفیت‌های مالیاتی کشـور، هنوز فراتر از این ارقام اسـت، گفت: در یک سـال گذشته، تمرکز اصلی ما عمدتاً بر جلوگیری از فرار مالیاتی و نیز هوشمند سـازی بوده اسـت.وی گفت: نتیجه تمرکز بر فرار مالیاتی در این مدت، شناسایی ۲.۲ میلیون نفر، مـؤدی جدید مالیاتی و دریافت ۱.۵ میلیون اظهارنامه جدید از اشـخاص حقیقی است.

شرکت ملی نفت؛

مذاکره اوجی بامقام‌های ارشد ترکیه برای تمدید قرارداد گازی

وزیر نفت در جریان سـفر به ترکیه در دیدار با مقام‌های انرژی و اقتصادی این کشور، درباره تمدید قرارداد گازی و تجارت انرژی گفت‌وگو کرد.

جواد اوجی که در رأس هیئتی به آنکارا سفر کرده است با فاتح دونمز و نورالدین نباتی به ترتیب وزیران انرژی و اقتصاد ترکیه و در عین حال رئیس کل بانک مرکزی ترکیه و شرکت‌های بزرگ فعال در حوزه انرژی این کشور دیدار و گفت‌وگو کرد.

یکی از مهم‌تریـن محورهای مورد مذاکره، تمدید قرارداد صادرات گاز ایران به ترکیه بود که اصول آن مورد توافق دو طرف است و مقرر شد برای ادامه مذاکرات کارگروهی مشـترک برای کار روی موضوع تمدید قرارداد شـکل گیرد. قرارداد کنونی ۲۵ سـاله صادرات گاز ایران به ترکیه در سـال ۲۰۲۶ میلادی به پایان می‌رسـد. در این سـفر همچنین درباره افزایش مقدار صادرات گاز ایران به ترکیه و ساخت یک خط لوله جدید صادرات گاز برای افزایش ظرفیت انتقال گاز از این مسیر مذاکره شد.

طی سـفر وزیر نفت به ترکیه درباره دو سـناریوی افزایش صادرات گاز از طریق یک قرارداد جدید یا در قالب تمدید قرارداد پیشـین بحث و بررسـی شـد. محورهای دیگر مذاکرات در این سـفر فشرده و کوتاه، دعوت از شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران ترکیه برای سـرمایه‌گذاری در پروژه‌های بخش بالادستی و پایین‌دسـت انرژی ایران، رونمایی و تشـریح قراردادهـای تازه سـرمایه‌گذاری در بخـش انرژی و نفـت و گاز و تجارت فرآورده‌های نفتی بوده است.

گزارش

منتظر نباشید؛ فعلا خودروهای وارداتی نمی‌آید؛ جاده‌سازی برای ورود خودروهای چینی؟

■ مریم فکری

سخنگوی وزارت صمت اعلام کرد: نمی‌توان زمان دقیقی را برای واردات اعـلام کرد، اما می‌تـوان گفت که کارها در حال انجام اسـت. : در حالی شهریورماه امسال سخنگوی وزارت صنعت از زمان ورود خودروهای خارجی در آذرماه امسـال پرده برداشـت و اعلام کرد که آذرماه باید منتظر دیدن خودروهای وارداتی باشـیم، حالا با عقبگردی عجیب، آبی پاکی را به روی دسـت منتظران ورود خودرو ریخت و اعلام کرد نمی‌توان زمان دقیقی را برای واردات اعلام کرد.امید قالیبـاف گفت: فرآیند واردات خودرو فقط در اختیار وزارت صمت نیست، بلکه دستگاه‌های زیادی از جمله بانک مرکزی، گمرک، استاندارد و... نیز در این فرایند نقش دارند بنابراین نمی‌توان زمان دقیقی را برای واردات اعلام کرد، اما می‌توان گفت که کارها در حال انجام اسـت.او همچنین درباره ارز مورد نیاز واردات خودرو عنوان کرد که بانک مرکزی براسـاس آیین‌نامه اجرایی واردات خودرو باید یک میلیارد یورو ارز اختصاص دهد و در حال حاضر سیاسـت‌گذار پولی کشـور در یک فضای مثبت مشغول برنامه‌ریزی برای تخصیص ارز مورد نیاز واردات خودرو است.

قالیباف همچنین در مورد اینکه گفته می‌شود فقط قرار است از چین خودرو وارد کشور شود، متذکر شد: آزادسازی واردات خودرو بدون هیچ پیش فرضی و صرفا برای تعادل‌بخشی به بازار تصویب شد. تصویب این قانون و واردات خودرو ارتباطی با مذاکرات هسـته‌ای نداشته و این‌که می‌گویند به دلیل به نتیجه نرسیدن برجام فقط قرار است از چین خودرو وارد کنیم، به هیچ وجه صحت ندارد. این اظهارات در حالی است که سخنگوی وزارت صمت اواسط شهریورماه امسال در یک برنامه تلویزیونی اعلام کرد که بانک مرکزی باید ارز مـورد نیاز واردکننده را تامین کند و پس از آن نیز مراحل واردات خودرو انجام و در نهایت نیز خودروی وارداتی باید از گمرکات ترخیص و سـپس به‌روش‌های مذکور در آئین‌نامه باید عرضه شود.به گفته او، اگر تمام شرایط به‌خوبی پیش رود، در آذرماه خودروهای وارداتی وارد بازار می‌شود.

وزیر صمت: واردات خودرو قطعی است

در ایـن میان، در نیمه مهرماه سـیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت ضمن اشـاره به دریافت ۳۰۰ درخواست توسط شرکت‌ها یا اشخاص حقوقی برای واردات خودرو توسـط وزارت صمت و حذف تعدادی در همان ابتدای امر (بنابر عدم مشمول بودن شرایط واردات)، اعلام کرد: درخواست‌ها اخذ شـده و در حال پالایش و بررسی است. وی افزود: تا ۱۰ روز ابتدایی مهر ماه، دو مورد از شرکت‌های درخواست کننده برای وزارت صمت مسجل شده که حائز شرایط برای واردات هستند، اما قاعدتا بر تعداد آن‌ها افزوده و اسامی آن‌ها اعلام خواهد شد.به گفته او، واردات خودرو قطعی خواهد بود و در آینده نزدیک شاهد ورود نخستین خودروهای وارداتی به کشور خواهیم بود. همچنین مهلت ارسال و تکمیل مدارک برای واردکننده‌های خودرو که تا پیش از این، تا پایان شـهریور ماه در نظر گرفته شده بود، تا پایان مهر ماه تمدید شد. وی متذکر شـد: گفته شده حداکثر تا پایان مهر ماه اسامی تمام شرکت‌های واجد شـرایط اعلام خواهد شد.روز شنبه نیز سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس ضمن اشاره به قول وزارت صمت، تاکید کرد: براساس آنچه که وزارت صنعت و معدن قول داده است، باید ظرف دو هفته آینده واردات خودرو صورت گیرد.به گفته او، قطعا بر اساس قانون مصوب مجلس باید تا پایان سال جاری، تا سـقف یک میلیارد دلار خودروی خارجی وارد شود. مجلس در بودجه سال ۱۴۰۱ دولت را مکلف به واردات خودرو کرده است.

فرمان آزادسازی واردات خودرو چرا مغفول ماند؟

از اسفند سـال گذشـته که رییس‌جمهور فرمان آزادسـازی واردات خـودرو را صادر کرد تا به امروز حدود هشـت ماه می‌گذرد. قرار بود در این مدت چندین هزار دسـتگاه خودرو به کشور وارد شود، اما مسایلی مانند ناهماهنگی دسـتگاه‌های مختلف با یکدیگر بر سـر این موضوع به‌خصوص وزارت صمت و بانک مرکزی بر سر مساله تامین ارز، تاخیر در تدوین و اعـلام آیین‌نامه و همچنین عدم احیای برجام، اجازه نداده دسـتور آزادسـازی واردات خودرو اجرایی شـود.حدود دو ماه از اعلام آیین‌نامه واردات خودرو می‌گذرد و گمان می‌رفت با مشـخص شـدن آن، ورود خودرو به کشـور اجرایی شود، اما چالش و مانع بزرگی به نام تامین ارز همچنان اجازه شکسته شدن طلسم واردات را پس از حدود ۴ سـال و نیم نمی‌دهد. وزارت صمت برای آزادسازی واردات خودرو روی توافق ایران و آمریکا بر سر احیای برجام حساب باز کرده بود؛ چه آنکه در صورت حصول توافق، درآمد ارزی کشـور افزایش می‌یافت و بانک مرکزی مشکل و مخالفتی بابت اختصاص ارز به واردات خودرو نداشت.

منتظر خودروهای وارداتی نباشید

این فضا، کارشناسـان پیش از ایـن عنوان کرده بودند که شـرایط به‌گونه‌ای نیست که بتوانیم منتظر خودروهای وارداتی باشیم. امیرحسین کاکایـی درباره واردات خودرو گفته بود: قـرار بود واردات خودرو اتفاق بیفتـد، اما من از روز اول گفتم که امکان ندارد چنین اتفاقی بیفتد. الان هم می‌گویم تا وقتی برجام درسـت نشـود و تا وقتی روابط بین‌المللی درسـت نشـود، وارداتی انجام نمی‌شـود. اگر هم چنین اتفاقی بیفتد، یـک واردات رانتی خواهد بود.وی متذکر شـده بـود: تا این لحظه که وارداتی انجام نشده و من به شما قول می‌دهم اگر سلامت اداری وجود داشته باشد، تا آخر سـال هم وارداتی صورت نخواهد گرفت و واردات خودرو یک برنامه غیر اجرایی بود. برخی از کارشناسـان معتقدند بحث از سرگیری ورود خودرو به کشور در شرایطی مطرح شده بود که به نظر می رسید مذاکرات احیای برجام میان ایران و گروه ۴+۱ مراحل پایانی خود را می گذراند و در زمانی نزدیک شاهد امضای توافق نامه جدید در این زمینه خواهیم بود.این کارشناسان تاکید می کنند اما حال که طرفین مذاکره بیش از پیش از توافق فاصله گرفته اند و طرف مقابل هم چندان به از سـرگیری مذاکرات و نتیجه بخش بـودن آن امیدی ندارد، بانک مرکزی بار دیگر تمرکز خود را روی مدیریت منابع ارزی گذاشـته برای همین تخصیص ارز به واردات خودرو را با اما و اگرهایی همراه کرده است.